

RAN-2001130504050001

M. A. (Sem. - IV) Examination October - 2025

History (Paper - XX) Indian Archaeology, Numismatics, Musicology and Archives

Time: 2 Hours]

[Total Marks: 50

સૂચના : / Instructions

- (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the above details on your answer book.
- (2) પ્રશ્ન નં. 1 ફરજિયાત છે.
Question no. 1 is compulsory.

Seat No.:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

- પ્ર. 1. નીચેના પ્રશ્નોનાં ટૂંકમાં જવાબ આપો. (ગમે તે પાંચ) (10)**
1. ભારતીય પુરાતત્વશાસ્ત્રે કનિંગહામના પ્રદાન વિશે જણાવો.
 2. પુરાતત્વ માટે પ્રયોજાતા અંગ્રેજી શબ્દ 'Archaeology' નો મૂળ અર્થ શો થાય છે?
 3. ગુપ્ત શાસકોના સોનાના સિક્કાઓમાં કઈ વિવિધતા જોવા મળે છે?
 4. એક હેતુક મ્યુઝિયમ એટલે શું?
 5. રાજકોટ વોટસન મ્યુઝિયમની સ્થાપના કોણે અને શા માટે કરી?
 6. દક્ષતર ભંડારનો અર્થ આપો.
 7. દક્ષતર ભંડારનાં ફાયદા જણાવો.
- પ્ર. 2. ભારતના ઇતિહાસમાં પુરાતત્વશાસ્ત્રનું પ્રદાન આવેખો. (13)**
- અથવા**
- પ્ર. 2. ભારતમાં સિક્કાઓનાં ઉદભવ અને વિકાસનો ઇતિહાસ ચર્ચો. (13)**
- પ્ર. 3. રાષ્ટ્રીય મ્યુઝિયમોની સ્થાપનાના હેતુઓ અને કામગીરી વર્ણવો. (13)**
- અથવા**
- પ્ર. 3. ભારતના દક્ષતર ભંડારનો ઉદભવ અને વિકાસ વર્ણવો. (13)**
- પ્ર. 4. ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે) (14)**
1. ભારતીય કલા સ્થાપત્યના મુખ્ય લક્ષણો
 2. ઇતિહાસના અભ્યાસમાં સિક્કાઓનું મહત્વ
 3. પ્રાદેશિક સંગ્રહાલય ભૂજનું ઐતિહાસિક મહત્વ
 4. દક્ષતર ભંડારની કામગીરી

ENGLISH VERSION

- Q. 1. Answer the following questions briefly. (Any five) (10)**
1. State Cunningham's contribution to Indian archaeology.
 2. What is the original meaning of the english word archeology used for archaeology?

3. What variety is found in the gold coins of the Gupta rulers?
4. What is a single purpose museum?
5. Who established the Watson museum in Rajkot and why?
6. Give the meaning of archives.
7. State the advantages of archives.

Q. 2. Draw a contribution of archaeology to the Indian history. (13)

OR

Q. 2. Discuss the history of origin and development of coins in India. (13)

Q. 3. Describe the establishment, purpose and functions of national museums. (13)

OR

Q. 3. Describe the emergence and development of archives in India. (13)

Q. 4. Write short note. (Any two) (14)

1. Main characteristics of Indian art and architecture
2. Importance of coins in the study of history
3. Historical significance of Bhuj regional museum
4. Functions of archives
